

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ**

МАТЕРІАЛИ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЇ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ»**

14 жовтня 2024

КИЇВ 2024

УДК 378.6.046-021.68:61]:001.895](06)

Інновації у післядипломній медичній освіті: досвід і перспективи : матеріали міжнародної наук.-практ. конф. 14 жовтня 2024р. м.Київ / Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Навчально-науковий центр неперервної професійної освіти; уклад. та відп. за вип.: Л.В. Лимар. – Київ, 2024. – 145 с.

ОРГАНІЗАТОР:

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

КУЧИН Юрій Леонідович, ректор Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, член-кореспондент НАМНУ, доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії Інституту післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, Заслужений лікар України, голова організаційного комітету.

НАУМЕНКО Олександр Миколайович – перший проректор з науково-педагогічної та післядипломної освіти, член-кореспондент НАМНУ, доктор медичних наук, професор, професор кафедри отоларингології Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, Заслужений лікар України, заступник голови організаційного комітету.

ВЕЖНОВЕЦЬ Тетяна Андріївна – директорка Інституту післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, доктор медичних наук, професор, професорка кафедри менеджменту Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, заступник голови організаційного комітету.

СТУЧИНСЬКА Наталія Василівна – зав.кафедри медичної та біологічної фізики та інформатики Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, докторка педагогічних наук, професорка, заступник голови організаційного комітету.

ЛИМАР Леся Володимирівна – директорка Навчально-наукового центру неперервної професійної освіти Інституту післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, кандидатка психологічних наук, доцентка, заступник голови організаційного комітету.

КЕФЕЛІ-ЯНОВСЬКА Олена Ігорівна – ст. викладач Навчально-наукового центру неперервної професійної освіти Інституту післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, кандидатка медичних наук, відповідальний секретар.

ДУМЕНКО Тетяна Михайлівна – асистентка Навчально-наукового центру неперервної професійної освіти Інституту післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, кандидатка медичних наук., відповідальний секретар.

Укладачі та відповідальні за випуск:

ЛИМАР Леся Володимирівна

©Л.В. ЛИМАР

Любарець Т.

д. мед. н., професор кафедри загальної практики (сімейної медицини)

Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця, м. Київ, Україна

КЛІНІЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА (СІМЕЙНА МЕДИЦИНА)»

Лікарі загальної практики (сімейної медицини) (ЗПСМ) забезпечують надання медичної допомоги понад 80 % пацієнтів, які звертаються за такою допомогою вперше. Враховуючи значне навантаження, фахівці первинної ланки повинні бути практично орієнтовані на прийняття рішень щодо маршрутизації, зокрема диференційної діагностики патологічних станів, своєчасного скерування пацієнтів до спеціалістів вторинної і третинної ланок. Кафедра загальної практики (сімейної медицини) (ЗПСМ) Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця (НМУ) проводить підготовку лікарів інтернів з профільної дисципліни відповідно до нормативних документів – Закону України “Про вищу освіту” № 1556-VII від 01.07.2014 р.; Наказу Міністерства охорони здоров’я (МОЗ) України № 1254 від 22.06.2021 «Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію»; Листа Міністерства освіти і науки України № 1/3315-22 від 01.03.2022 р. «Про функціонування галузі освіти в умовах воєнного стану»; Наказу МОЗ № 493 від 16.03.2022 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров’я України від 22.06.2021 № 1254»; Наказу МОЗ № 805 від 13.05.2022 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров’я України від 22.06.2021 № 1254»; Наказу МОЗ № 1327 від 26.07.2022 «Про особливості проходження інтернатури в умовах воєнного стану»; Наказу МОЗ України № 673 від 10.04.2023 «Про внесення змін до наказів Міністерства охорони здоров’я України від 22 червня 2021 року № 1254 та від 26 липня 2022 року № 1327» [1-5].

З урахуванням вимог сьогодення, з 2022 р. керівництвом НМУ було розроблено і впроваджено в роботу кафедр ряд внутрішніх нормативних документів, у тому числі Наказ № 670 від 17.08.2023, який дозволив адаптувати формат практичних занять і лекційних курсів до умов і потреб воєнного стану [6].

В рамках виконання робочого плану «Програми освітньої частини інтернатури» за спеціальністю ЗПСМ на кафедрі проводяться заняття з курсу гематології. Надзвичайно важливим інструментом, який дозволяє провести первинну диференційну діагностику стану пацієнта є загальний аналіз крові (ЗАК). Враховуючи, що на сьогодні ЗАК виконується на гематологічних аналізаторах, вже на етапі первинного скринінгу лікар ЗПСМ має можливість оцінити ряд важливих кількісних і якісних характеристик всіх паростків гемопоезу.

Стосовно клітин еритроїдного ряду, окрім кількості еритроцитів, концентрації гемоглобіну, гематокриту, це зокрема, середній об'єм еритроцита (mcv), середній вміст гемоглобіну в еритроциті (mch), середня концентрація гемоглобіну в еритроциті (mchc), показники, які характеризують наявність анізоцитозу (RDW-SD, RDW-CV). Це дозволяє визначити особливості анемії (нормо-, мікро-, макроцитарні; нормо-, гіпо-, гіперхромні) та, відповідно, їх ймовірну етіологію; оцінити особливості еритроїдних елементів, пов'язані з рядом гематологічних захворювань, які характеризуються змінами розмірів еритроцитів (спадкові мембранопатії, гемоглобінопатії, первинні прояви хронічних мієлопроліферативних захворювань (первинний мієлофіброз)).

Оцінка аналогічних параметрів тромбоцитів також включає зміни кількості тромбоцитів (тромбоцитоз, тромбоцитопенія), тромбокрит (PCT), середній об'єм тромбоцита (mpv), показник наявності анізоцитозу тромбоцитів – ширина розподілу тромбоцитів за об'ємом (RDW-Plt), наявність тромбоцитів великих розмірів (P-LCR). Таким чином, може бути оцінено наявність «подразнення» тромбоцитарної ланки у відповідь на ряд причин, що потребують від лікаря ЗПСМ проведення диференційної діагностики (коагулопатії, тромбофілії, тромбоцитопатії; вторинні зміни за наявності анемії, онкологічної, гематологічної, іншої патології; контакти з токсичними чинниками, прийомом певних груп лікарських препаратів).

Аналіз кількісних характеристик лейкоцитарного паростка (лейкопенія, лейкоцитоз) у співставленні з відносними і абсолютними показниками лейкоцитарної формули, які співвідносяться з особливостями еритроїдного і

тромбоцитарного паростків, надає можливість комплексного підходу для лікаря-інтерну ЗПСМ стосовно ймовірної етіології патологічного стану пацієнта, у поєднанні з клінічними проявами і результатами інших обстежень.

Практична частина курсу акцентована на розгляд «cases», які представлені ЗАК пацієнтів з різними захворюваннями: соматичними, ендокринними, онкологічними, гематологічними, іншими. При аналізі конкретного ЗАК, лікар-інтерн повинен обґрунтувати ймовірні діагнози, які може мати даний пацієнт; побудувати маршрути для пацієнта з урахуванням об'єму обстежень на рівні первинної ланки, визначити потребу в консультаціях конкретних фахівців вторинної ланки, етапність обстеження (амбулаторний, стаціонарний рівень). Такий підхід дозволяє лікарям-інтернам напрацьовувати певні «шаблони» первинної клінічної оцінки стану хворого і приймати оптимальне рішення стосовно напрямку скерування хворого, враховуючи результати клініко-лабораторного обстеження, призначеного при початковому скринінгу в центрі первинної медико-санітарної допомоги.

Узагальнюючи усього вище викладене, саме практична орієнтація лікарів-інтернів на кафедра ЗПСМ НМУ при викладанні курсу гематології як складової «Програми освітньої частини інтернатури» забезпечує необхідний практичний і теоретичний рівень підготовки фахівців первинної ланки, які надають населенню медичну допомогу, шляхом розвитку клінічного мислення як базисного підходу до діяльності лікаря.

Список використаних джерел:

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-21#Text>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0372-22#n7>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0591-22#n4>
4. https://moz.gov.ua/uploads/7/39132-dn_1327_27_07_2022.pdf
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0668-23#Text>
6. <https://nmuofficial.com>